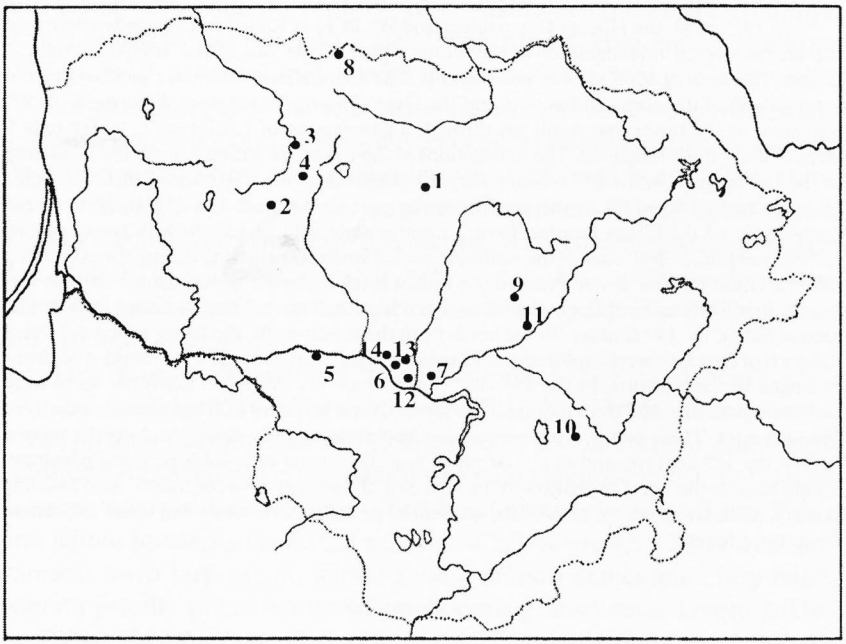

Pav. 33. 1998 ir 1999 m. tyrinėtos dvarvietės:
Fig. 33. The manors investigated in 1998-1999:

1. Burbiškis, 2. Kelmė, 3. Kuršėnai, 4. Kurtuvėnai, 5. Pakalniškiai, 6. Riaubatonys, 7. Radikiai (Smiltynai), 8. Raudondvaris, 9. Siesikai, 10. Užutrakis, 11. Vepriai, 12. Virbaliūnai I, II, 13. Žėbiškiai, 14 Žvirgždė.

VII. DVARVIETĖS IR KAIMAVIETĖS

Albinas KUNCEVIČIUS

TRAKŲ UŽUTRAKIO PARKO TYRINĖJIMAI 1998 M.

Trakų Užutrakio parkas – kraštovaizdžio architektūrinis draustinis, kurį sudaro XIX–XX a. sandūroje architekto J. Huso suprojektuoti neorenesansiniai Tiškevičių dvaro rūmai ir garsaus parkų architekto E. Andre sukurtas nuostabus parkas. Jis užima tarp Galvės ir Skaisčio ežerų esančią teritoriją. Trakų istorinio nacionalinio parko direkcija pastaruoju metu deda daug pastangų šiam parkui ir rūmų kompleksui atgaivinti ir sutvarkyti.

1998 m. liepos mėn. Užutrakio parko teritorijoje atlikti archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai. Jų tikslas buvo surasti spėjamojo fontano vietą centrinėje parko alėjoje, atkasti buvusios koplyčios liekanas, ją išmatuoti, surasti ir datuoti šioje kalvelėje esančius kapus.

Parko centrinėje alėjoje, kur galėjo būti fontanas, alėjos centre buvo iškastos 2 statmenai besikertančios perkasos. Jų ilgiai 20 m ir 15 m. Spėjamojo fontano vietos ieškota centrinėje alėjoje. Kaip rodo tyrinėjimų rezultatai ir vietos gyventojų apklausa, didelio, specialiai įrengto betonuoto fontano su vandentiekio sistema šioje vietoje nebuvo.

Užutrakio koplyčios vietoje, kuri yra į ŠV nuo prie įvažiavimą stovinčių buvusio dvaro pastatų, buvo atkasti koplyčios pamatai, rastos jos grindų, skliautų liekanos, atlikti tikslūs matavimai. Taip pat tyrinėta vadinamosios „Koplyčios“ kalno aplinka, atkastos buvusios koplyčios liekanos, atlikti detalūs matavimai. Ji buvo kvadratinio plano, vidinės erdvės dydis apie 6,38×6,38 m, sienos plonos, tik apie 0,5 m pločio, iš vidaus puoštos giliomis nišomis. Mūryta iš raudonų, gerai išdegtų plytų, kurių dydis apie 30–27×15×7 cm. Koplyčios Š dalyje buvęs išmūrytas altorius, langus puošė vitražai ir architektūrinės detalės iš balto tinko. Koplyčios grindys, bent jau PR kampe, dėtos iš plytų, o lubos – iš plytų sumūryto skliauto. Stogo

čerpių neaptikta. Po tyrinėjimų atkastos koplyčios liekanos buvo užpiltos atkastomis griuvenomis, bet detalūs matavimai įgalina ją bet kada vėl atkasti arba parengti detalų konservavimo projektą.

Šalia koplyčios, į Š ir ŠV, būta kapų. Tyrinėjimų metu atkastos dvi tokios kapavietės, kuriose palaidoti mažamečiai vaikai. Matyt, kaip teigia vietos gyventojai, tai Tiškevičių vaikų kapai. Kapavietės paliktos iki galo neatkastos, kapai nepreparuoti, bet buvo vėl užkasti.

Vadinamojoje „Rožių alėjoje", kuri yra į R nuo dvaro rūmų, iškasta apie 23 m ilgio trasa, norint patikslinti senojo tako – grindinio vietą. Ji galėjo būti maždaug apie 5 m nuo dabartinės alėjos R krašto, o jos plotis siekė iki 4,5 m.

Albinas KUNCEVIČIUS

Investigations of Trakai Užtrakis Park in 1998

In 1998, in Trakai Užtrakis Park, archaeologists were looking for the site of a fountain, which was never discovered. In the site of Užtrakis Chapel, the foundations of the former chapel were found. Next to the chapel, the burials of two children were found, but they had not been finally dug up.

Linas KVIZIKEVIČIUS

SIESIKŲ DVARVIETĖS TYRINĖJIMAI 1998 M.

1998 m. liepos–rugpjūčio mėn. LII archeologinė ekspedicija vykdė archeologijos žvalgomuosius tyrinėjimus Ukmergės r. Siesikų dvarvietėje. Šių tyrinėjimų užduotis – patikslinti šio paminklo chronologiją bei nustatyti namų valdoje esančio paminklo dalies kultūrinio sluoksnio storį, intensyvumą.

Rašytiniuose šaltiniuose minima, kad dvaro įkūrėjas buvo kunigaikštis Gabrielis Daumantas (1517 m.), pasivadinęs Siesikiečiu (Siesickiu). Manoma, kad pilis pastatyta 1492–1517 m. laikotarpiu. Nuo XVI a. I pusės Siesikų pilį valdė Jono Daumanto Siesickio giminės pagrindinė šaka. 1713 m. mirus pilies savininkui Mykolui Siesickiui, pilį paveldėjo duktė Marijona Elžbieta, kuri,